

Nota

**"EVENEMENTEN MET EEN
LUIDRUCHTIG KARAKTER"**

Deze nota is verkrijgbaar bij:

Inspectie Milieuhygiëne Limburg
Huskensweg 17b
6412 SB Heerlen

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
2. WETTELIJK KADER	4
3. NORMSTELLING	6
3.1 De mate van hinder	6
3.2 Beoordelingsplaats	8
3.3 Grenswaarde	8
4. UITVOERING	10
5. HANDHAVING	11

1. Inleiding

In iedere stad en in ieder dorp worden regelmatig evenementen georganiseerd. In deze nota gaat het om de grotere luidruchtige evenementen, dat wil zeggen activiteiten met een duur van één of enkele dagen, met een grote publieke belangstelling en een geluidproductie die tot (ver) buiten het terrein van het evenement hoorbaar is.

Te denken is daarbij aan tentfeesten, kermissen, braderieën, wielervedstrijden, motorcrosswedstrijden e.d.

De aanleiding wordt vaak gevormd door culturele activiteiten, jubilea van verenigingen, toeristische activiteiten, of anderszins.

Gelet op het maatschappelijk belang van dergelijke evenementen is er vaak bij de lokale overheid een groot draagvlak voor het organiseren van het evenement, met ondergeschikte aandacht voor het aspect van (ernstige) overlast die door direct omwonenden kan worden ondervonden.

Afhankelijk van de plaatselijke situatie en de betrokkenheid van de individuele burger bij het evenement, kan echter voor een aantal burgers een situatie van ernstige c.q. onduldbare overlast ontstaan.

Conform de huidige opvattingen hieromtrent is het gewenst dat gemeenten hun beleid terzake richten op het zoveel mogelijk voorkomen c.q. beperken van ernstige en onduldbare overlast.

Voor die gemeenten die nog niet aan het ontwikkelen van beleid op dit terrein zijn toegekomen, wil deze nota een handreiking daarvoor zijn, waarbij criteria worden gegeven die een belangenafweging in deze moeilijke materie mogelijk maakt.

Omdat tentfeesten de meest voorkomende evenementen zijn wordt in deze nota regelmatig het tentfeest als voorbeeld genoemd. In principe geldt echter wat voor tentfeesten wordt gesteld, ook voor andersoortige evenementen.

2. WETTELIJK KADER.

Voor wat betreft het verbinden van voorschriften aan een evenement, kunnen in principe twee regelingen aan de orde zijn:

- a Wet milieubeheer (Wm)
- b Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

ad a

Om als inrichting in de zin van Hoofdstuk 8 van de Wm te kunnen worden aangemerkt, geldt:

1. er moet voldaan worden aan de definitie van het begrip "inrichting" van artikel 1.1, lid 1 van de Wm, dat wil zeggen dat sprake moet zijn van een door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht;
2. het moet een categorie van inrichtingen betreffen die is aangewezen in het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer (Ivb)

Ten aanzien van het eerste aspect doen zich met name problemen voor met betrekking tot de vraag of de betreffende activiteit "pleegt te worden verricht". Daaronder moet worden verstaan, dat sprake moet zijn van een bedrijvigheid, die met een zekere regelmaat plaatsvindt.

Als het bijvoorbeeld een tentfeest betreft, dat eenmalig gedurende enkele dagen op een bepaalde plaats wordt gehouden, dan wordt niet aan het sub 1 genoemde criterium voldaan; de regelmaat ontbreekt immers. In een dergelijk geval is dus geen sprake van een inrichting in de zin van de Wm.

Anders zou dat kunnen liggen bij tentfeesten, die wel met een zekere regelmaat - bij voorbeeld jaarlijks - op dezelfde locatie worden gehouden. Uit de jurisprudentie zijn voorbeelden bekend, waarbij mobiele inrichtingen die periodiek op een bepaalde plaats geposteerd worden, als inrichting zijn aangemerkt. Als voorbeeld kan dienen een wagen, die gebruikt wordt voor het bakken van vis of snacks. Als deze (bij voorbeeld) gedurende **één dag in de week op dezelfde locatie** wordt geplaatst, **is blijkens de jurisprudentie sprake van een inrichting.**

Hoewel geen voorbeelden bekend zijn van activiteiten die met een lagere regelmaat - bijvoorbeeld jaarlijks - plaatsvinden en eveneens als inrichting zijn aangemerkt, is het denkbaar, gelet op de definitie van het begrip inrichting, dat ook in een dergelijk geval sprake kan zijn van een inrichting.

Zekerheid hieromtrent zal echter pas worden verkregen indien zich terzake jurisprudentie heeft ontwikkeld.

Ten aanzien van het tweede criterium bestaat meer duidelijkheid. Ingevolge categorie 18 van bijlage I, behorend bij het Ivb-milieubeheer worden onder meer als inrichtingen in de zin van de Wm aangemerkt: "hotels , restaurants, pensions, café's, cafetaria's, snackbars en discotheken, alsmede aanverwante inrichtingen waar tegen vergoeding (...) dranken worden geschonken (...)." Bij vrijwel alle tentfeesten zal naar verwachting sprake zijn van het tegen vergoeding verstrekken van drank, waarmee - gelet op de formulering in categorie 18 van het Ivb - sprake is van een inrichting.

ad b

Indien Hfdst.8 van de Wm niet van toepassing is, is - in het algemeen - wel de APV van toepassing.

In een concreet geval dient de plaatselijk van toepassing zijnde APV te worden geraadpleegd. In de model-APV van de VNG is een regeling ter voorkoming van geluidhinder opgenomen onder hoofdstuk 4, afdeling 1, art.4.1.7:

1. het is verboden met toestellen of geluidapparaten dan wel op andere wijze handelingen te verrichten, waardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt, of toe te laten dat deze handelingen worden verricht,
2. burgemeester en wethouders kunnen van het in het eerste lid bepaalde ontheffing verlenen,
3. het in het eerste lid bepaalde geldt niet, voor zover de op de Wm gebaseerde voorschriften, de (...) of (...) van toepassing zijn.

Conclusie

Hoewel jurisprudentie terzake niet bekend is lijkt het vooralsnog aan te bevelen om bij eenmalige evenementen en bij evenementen met een frequentie van maximaal éénmaal per jaar, niet uit te gaan van vergunningplichtigheid op grond van de Wm maar op grond van de APV.

3. NORMSTELLING.

Voor wat betreft de geluidnormen die gehanteerd kunnen/dienen te worden bij evenementen is in principe niet relevant welk regime van regelgeving van toepassing is.

Bij beide hiervoor beschreven mogelijkheden is de doelstelling het voorkómen van geluidhinder.

In beide gevallen bestaat de mogelijkheid om - in de vorm van ontheffingen - wèl geluidhinder toe te staan.

Voor het verlenen van een ontheffing op grond van de APV is niets bepaald ten aanzien van normen of voorwaarden. Het staat het College van B&W vrij aan de ontheffing de voorschriften te verbinden die het - op basis van een belangenafweging - noodzakelijk acht. Deze belangenafweging leidt veelal tot de conclusie dat, gezien het maatschappelijk of cultureel belang van het evenement, de omwonenden - voor dit specifieke geval - de hinder dienen te accepteren. De vraag is daarbij aan de orde hoeveel hinder omwonenden in redelijkheid - gezien het algemeen belang - dienen te accepteren.

De **grens** van wat in redelijkheid van omwonenden gevraagd kan worden te accepteren ligt in het algemeen bij het vaak gehanteerde begrip "**onduldbaar**".

Indien dit begrip in de vergunning c.q. ontheffing wèl wordt gehanteerd maar niet wordt gedefinieerd als "norm" voor wat (niet) is toegestaan, is sprake van een **niet-handhaafbare** vergunning c.q. ontheffing.

Voor een gevoelige waarnemer kan 70 dB(A) immers al "onduldbaar" zijn en voor een pro-evenementen ingestelde waarnemer kan 90 dB(A) "best meevallen".

Tevens is daarmee een situatie geschapen van **rechtsonzekerheid**. De organisator van het evenement weet immers niet bij welk geluidniveau hij wordt geacht "onduldbare" hinder te veroorzaken en omwonenden weten niet wanneer zij terecht een beroep mogen doen op handhavende instanties.

Een analoog voorbeeld vormt een door de Inspectie Milieuhygiëne Limburg uitgevoerd evaluatie-onderzoek naar de uitvoering van de AMvB-horeca. Daarbij is o.a. gebleken, dat het niet definiëren in die AMvB van het daar gehanteerde begrip "overmatig", door gemeenten als een knelpunt wordt ervaren.

Gezien bovenstaande is het een **absolute noodzaak** in een vergunning c.q. ontheffing de geluidniveaus aan te geven die niet mogen worden overschreden. Daarnaast is het van belang duidelijk aan te geven op welke plaats de normen van toepassing zijn en welke meet-c.q. controlemethode dient te worden toegepast.

Om een handvat te bieden bij de in dit soort situaties moeilijke belangenafweging, zal in het navolgende worden ingegaan op het begrip "onduldbaar", in relatie tot de mate van overschrijding van de geluidnorm en de daarmee gepaard gaande hinder.

3.1 De mate van hinder

Voor het kwalificeren van de mate van hinder, gerelateerd aan het overschrijden van de norm c.q. van het referentieniveau, kan steun worden gezocht in de (vroeger gehanteerde) ISO-Recommendation R-1996, de aanbeveling van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

in de brochure blauwe reeks nr.64a pag.51 en de onderzoeken van de Interdepartementale Commissie Geluidhinder naar de invloed van lawaai op de spraakverstaanbaarheid (VL-DR-18-01 en VL-DR-18-05).

Indien geluiden van een evenement in een woning doordringen heeft dat tot gevolg dat het "achtergrondgeluid" in de woning toeneemt. Het geluidniveau in veel woningen varieert overdag van 25 tot 35 dB(A). Een toename van 25 à 35 dB(A) tot 40 dB(A) binnen is goed hoorbaar en zal leiden tot het ondervinden van hinder c.q. het toenemen van hinder. Indien het geluidniveau binnen stijgt bóven de 40 dB(A) zal dat tot gevolg hebben dat de bewoners van die woning daardoor "luider" moeten gaan spreken om verstaanbaar te zijn. Dat zal als zéér hinderlijk worden ervaren. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat in het algemeen de signaal ruisverhouding - in dit geval het verschil tussen gespreksniveau en het stoor niveau - 10 dB(A) of meer moet bedragen om prettig te converseren. Hoe meer het geluidniveau in de woning toeneemt, hoe meer de bewoners met stemverheffing moeten spreken om zich verstaanbaar te maken en hoe groter de mate van hinder is die wordt ondervonden.

Bij een "stoor"geluid van 50 dB(A) zal daarom behoefte bestaan om het normale spraakniveau van ca. 50 dB(A) naar ca. 60 dB(A) te verhogen. Dit zou betekenen dat men (voor het gehoor) dubbel zo luid zou moeten spreken om nog goed verstaanbaar te zijn, en minimaal het spraakniveau naar 53 dB(A) zou moeten verhogen (fysisch een verdubbeling) om nog net verstaanbaar te zijn.

Dit is zo'n ernstige aantasting van de persoonlijke levenssfeer, dat hier de grens zou moeten liggen van wat in redelijkheid van een omwonende gevraagd kan worden te accepteren, en wat daarom kan worden gezien als de grens waarboven een geluid als "onduldbaar" kan worden gekwalificeerd.

Gezien bovenstaande kan - voor wat betreft een geringe overschrijding van het achtergrondniveau - de mate van hinder worden gerelateerd aan de mate van overschrijding van het achtergrondniveau en - indien het "stoorlawaai" toeneemt tot 50 dB(A) - tevens aan de absolute hoogte van het "stoorlawaai" in de woning. Deze benadering zou in een tabel als volgt kunnen worden weergegeven.

Hinderkwalificatietabel.

Overschrijding ref. niveau binnen in de woning	Overschrijding absolute waarde	Overlast
0 - 5 dB(A)		enige
5 - 10 dB(A)		veel
10 - 15 dB(A)		ernstige
15 - 20 dB(A)		zeer ernstige
> 20 dB(A)	50 dB(A)	onduldbare

Aandachtspunten:

Het verschijnsel "overspannen" waar mensen soms aan lijden, ontstaat in het algemeen door een te hoge "stressbelasting". Ongewenst geluid is één van de vele (niet onbelangrijke)

stressfactoren waar mensen aan worden blootgesteld.

De aard van het geluid, de vermijdbaarheid er van, de frequentie e.d. bepalen de mate waarin geluid bijdraagt aan die stressbelasting.

Ook echter zonder "overspannen" te raken in de bekende zin van het woord kan een vorm van "overspannenheid" worden bereikt indien het "auditiële uithoudingsvermogen" specifiek, of de maximale belastbaarheid in 't algemeen, wordt overschreden en mensen zogenaamd "over de roeie gaan".

Gewelddadig optreden met ernstig letsel en zelfs doodslag is daardoor een regelmatig voorkomend verschijnsel (zie bijlagen).

Voor het bereiken van de mentale belastbaarheidsgrens zijn voornoemde factoren zoals het aantal evenementen per jaar, het aantal dagen per evenement, de mate van geluidhinder per evenement, het sluitingstijdstip e.d. belangrijke elementen. De hinderbeleving zal lager, en de belastbaarheid hoger zijn indien omwonenden over een te houden evenement tijdig en goed geïnformeerd zijn en weten waar ze aan toe zijn. Vooral het handhaven van de gemaakte afspraken en de gedane toezeggingen is daarbij een belangrijke factor.

Bij het maken van een afweging of een bepaalde activiteit toelaatbaar is dient daarom niet alleen naar de hinder van het te beoordelen evenement te worden gekeken, maar dient ook aandacht te worden geschonken aan de totale hinderbelasting die reeds is ondervonden en nog zal worden ondervonden in bijvoorbeeld een heel jaar.

3.2 Beoordelingsplaats

Gezien de relatief korte duur van een evenement en het plaatsvinden daarvan op tijden dat buitenruimten niet in gebruik zijn, lijkt het aanvaardbaar om niet de buitenruimten, maar de binnenruimten van de in de omgeving gelegen geluidgevoelige objecten als uitgangspunt te kiezen waar aan de normen wordt getoetst.

3.3 Grenswaarde

Hoewel de achtergrondniveau's in woningen - afhankelijk van de ligging - nogal variëren, wordt in het algemeen toch steeds uitgegaan van een vaste waarde van 35 dB(A) etmaalwaarde zoals onderstaand aangegeven.

Tabel 1.

dagperiode	07.00-19.00 uur	35 dB(A)
avondperiode	19.00-23.00 uur	30 dB(A)
nachtperiode	23.00-07.00 uur	25 dB(A)

Om de grens van het optreden van "onduldbare hinder" niet te overschrijden, dient als maximaal toelaatbaar geluidniveau binnen te worden aangehouden **de laagste waarde van:**

- a: het referentieniveau + 20 dB(A) en
- b: het absolute geluidniveau van 50 dB(A)

Rekening houdend met een gemiddelde gevelisolatie van 20 à 25 dB(A) leidt deze benadering tot maximaal toelaatbare gevelbelastingen (een-minuut L_{eq}) zoals in onderstaande tabel 2 zijn aangegeven.

Tabel 2 (normering op basis van hinder/spraakverstaanbaarheid (één-minuut L_{Aeq}))

Periode	Basisnorm	Max. niveau binnen	Gevelisolatie	Maximale Gevelbelasting
dag	35 dB(A)	50 dB(A)	20 à 25 dB(A)	70 à 75 dB(A)
avond	30 dB(A)	50 dB(A)	20 à 25 dB(A)	70 à 75 dB(A)
nacht*	25 dB(A)	45 dB(A)	20 à 25 dB(A)	65 à 70 dB(A)

Aandachtspunten:

De bijzonder goede/slechte kwaliteit van de gevelisolatie c.q. de geluid(on)gevoeligheid van de ruimten achter de bepalende gevels kunnen aanleiding zijn om de in tabel 3 genoemde waarden met 5 á 10 dB(A) te verhogen c.q. te verlagen.

Alleen echter specifiek locatie-onderzoek kan het daartoe noodzakelijke inzicht verschaffen. Zonder specifiek onderzoek is het aan te bevelen de in tabel 3 genoemde waarden als maximum te hanteren.

- * Op het moment dat de nachtperiode (23.00 uur) ingaat is voorgaande beoordelingsmethode op basis van o.a. spraakverstaanbaarheid onvoldoende. 's Nachts dient naast het hindercriterium, ook het wèl of nièt kunnen slapen als toetsingscriterium te worden gehanteerd.

Gezien de aard van het geluid (bij muziek de herkenbaarheid tekst en/of ritme) bestaat de ervaring dat veel mensen reeds bij een geringe overschrijding van de voorkeursgrenswaarde slaapproblemen ondervinden. Om deze reden verdient het aanbeveling om in de nachtperiode slechts "achtergrondmuziek" toe te staan.

Tabel 3 (ook getoetst aan slaapverstoring)

Periode	Basisnorm	Max. niveau binnen	Gevelisolatie	Maximale Gevelbelasting
dag	35 dB(A)	50 dB(A)	20 à 25 dB(A)	70 à 75 dB(A)
avond	30 dB(A)	50 dB(A)	20 à 25 dB(A)	70 à 75 dB(A)

nacht*	25 dB(A)	45 dB(A) 25 dB(A)	20 à 25 dB(A)	65 à 70 dB(A) 45 à 50 dB(A)
--------	----------	----------------------	---------------	--------------------------------

* Met betrekking tot de onderscheiden perioden van het etmaal waarover de beoordeling plaats vindt is het gebruikelijk en lijkt het verdedigbaar, dat voor dagen waarop **een vrije dag volgt** het tijdstip waarop de normstelling voor de nachtperiode ingaat, met 1 of 2 uur wordt verschoven naar resp. 24.00 en 01.00 uur.

4. UITVOERING.

Om inhoud te kunnen geven aan een "evenementenbeleid" is het noodzakelijk om te inventariseren welke lokaties in een gemeente in principe in aanmerking komen voor het houden van evenementen.

Van deze lokaties kan eenvoudig de afstand worden bepaald tot de meest nabijgelegen "gevoelige" bebouwing (in het algemeen de dichtstbij gelegen woningen).

Indien deze afstand bekend is, is het eenvoudig rekenkundig te bepalen hoe groot het maximaal te produceren geluid van een orkest of luidspreker (bronvermogen) mag zijn om de van toepassing te verklaren norm op de dichtstbij gelegen woning niet te overschrijden. Omdat van de meeste soorten orkesten bekend is hoe groot het geproduceerde bronvermogen is, is het mogelijk om bij een vergunningaanvraag - vooraf - te toetsen of aan de te stellen geluidnorm kan worden voldaan.

Indien uit deze toets blijkt dat niet aan de norm kan worden voldaan, bestaat voor de organisatoren nog de mogelijkheid om tijdig te zoeken naar alternatieven.

Die kunnen liggen in het treffen van geluidafschermdende voorzieningen rond het orkest of luidspreker, het hanteren van een ander luidsprekersysteem (meer kleine luidsprekers i.p.v. enkele grote waardoor met een lager bronvermogen hetzelfde effect wordt bereikt), het zoeken naar een gunstiger lokatie of tenslotte het zoeken naar een minder luidruchtig orkest, of zelfs een andere opzet van het feest.

Het zonder meer afgeven van een vergunning voor het houden van een evenement waarbij harde muziek de boventoon voert op een lokatie in de nabijheid van woningen, is niet meer van deze tijd. Zelfs indien aan de vergunning een voorschrift is verbonden (zonder haalbaarheidstoets) waarbij net geen "onduldbare" hinder optreedt, bijvoorbeeld 70-75 dB(A), zal in de praktijk (de vooraf voorspelbare) onduldbare overlast optreden. Er is immers - in 't algemeen - geen politie die - bij constatering van een ernstige overschrijding van de gestelde norm - het in zijn hoofd haalt om de muziek het zwijgen op te leggen. De angst voor het - daardoor - optreden van ernstige verstoring van de openbare orde, zal voor de politie (bijna) altijd zwaarder wegen dan het laten voortduren van de (onduldbare) hinder voor de omwonenden.

Indicatieve praktijkgegevens

	Bronvermogen	afstand		
		25 mtr.	50 mtr.	100 mtr.
Dansorkest	105-115 dB(A)	70-80 dB(A)	65-75 dB(A)	55-65 dB(A)
Poporkest	115-125 dB(A)	80-90 dB(A)	75-85 dB(A)	65-75 dB(A)
Popfestival	135-145 dB(A)	100-110 dB(A)	95-105 dB(A)	85-95 dB(A)
Houseparty	>145 dB(A)	110 dB(A)	105 dB(A)	95-100 dB(A)

Indien de afstand verder wordt vergroot kan gerekend worden met een afname van het geluid met ca. 6 dB(A) per afstandsverdubbeling.

Bijv. : van 100 naar 200 meter geeft weer een afname van 6 dB(A) en 1 à 4 dB(A) bodemdemping.

5. HANDHAVING

Bij het constateren van een overschrijding van de voorschriften in een vergunning of een ontheffing kan daartegen op twee wijzen worden opgetreden:

- a bestuursrechtelijk en
- b strafrechtelijk.

ad a Bestuursrechtelijk optreden kan plaatsvinden op grond van artikel 125 Gemeentewet: toepassen van bestuursdwang. Bij het constateren van een overtreding kan het college van burgemeester en wethouders een einde aan de overtreding maken. **Zo mogelijk** moet de overtreder eerst schriftelijk worden gewaarschuwd, maar bij ernstige overtredingen van geluidvoorschriften bij evenementen waarbij uitstel niet kan worden getolereerd is dit derhalve niet noodzakelijk.

Ook kan bestuursrechtelijk worden opgetreden op grond van artikel 136 van de gemeentewet door middel van het opleggen van een dwangsom. Dit kan echter alleen maar als het gelaedeerde belang zich daartegen niet verzet, hetgeen bij overmatige overlast natuurlijk de vraag is. Een dwangsom-procedure is bij kortdurende activiteiten hoe dan ook niet aan de orde omdat het een schriftelijke procedure betreft welke dus per definitie achter de feiten aanloopt. Een preventieve dwangsom zou interessant kunnen zijn maar de jurisprudentie heeft ten aanzien hiervan een hard standpunt ingenomen: een dwangsom mag niet preventief worden opgelegd, er moet immers bij bestuursrechtelijk handhaven steeds een afweging van alle belangen op het moment van overtreding plaatsvinden.

ad b Strafrechtelijk gezien is de overschrijding van de voorwaarden van een vergunning of

ontheffing die is gebaseerd op de Algemene Plaatselijke Verordening, strafbaar gesteld in dezelfde verordening. Politie-ambtenaren (of terzake bevoegde opsporingsambtenaren) zijn bevoegd, ter bescherming van het milieu en ter handhaving van de openbare orde ter plekke te bevelen aan- of te vorderen van de verdachte om de overtreding te (doen) stoppen wanneer de verdachte nog doende is met de uitvoering van de strafbaar gestelde handeling. Hierbij geldt wel de toets dat het politiebevel naar redelijk inzicht - gezien de omstandigheden - noodzakelijk is en het een gepast middel is ten opzichte van de overtreding. Ten aanzien van dit laatste moet worden aangenomen dat een politiebevel ten behoeve van het handhaven van voorgeschreven gedragsvoorschriften een gepast middel is. Als niet wordt voldaan aan het politiebevel kan de politie-ambtenaar eigenhandig de overtreding beëindigen. Indien de politie op grond van overwegingen zoals 'handhaving van de openbare orde' naar redelijk inzicht vindt dat het politiebevel niet kan worden gegeven (immers daardoor zou een massale rel kunnen ontstaan onder de bezoekers van de evenementen) blijft alleen het opmaken van een procesverbaal over. Dit middel draagt niet bij aan een onmiddellijke beëindiging van de overtreding maar er kan bij een zogenaamd 'lik-op-stuk-beleid' van het OM wel een preventieve werking voor andere evenementen van uitgaan.

Gezien bovenstaande is het wenselijk een grote inspanning te richten op preventieve handhaving om de noodzaak van repressieve handhaving te voorkomen.

De basis voor preventieve handhaving zou moeten liggen in de vergunning of ontheffing zelf: de voorschriften in de vergunning of ontheffing dienen op handhaving ervan te zijn afgestemd en dienen bij dit soort activiteiten sterk te zijn gebaseerd op preventie van overtreding van de vergunning of ontheffing. Dat lijkt een open deur maar is het zeker niet. Vaak worden in de vergunning alleen geluidnormen (doelvoorschriften) opgenomen zonder ondersteuning van deze doelen met middelvoorschriften. Het verdient aanbeveling om de gestelde doelvoorschriften te ondersteunen met middelvoorschriften zoals het installeren van geluidbegrenzers, aangeven van de opstelling van luidsprekers, aangeven van plaats, opstelling en materiaal van afscherming voor luidsprekers eventueel in combinatie met afscherming van geluidgevoelige objecten.

Daarnaast is het essentieel dat bij het verlenen van een vergunning of ontheffing reeds een toets plaatsvindt of het - gezien de aard van het feest en de lokatie - in principe wel mogelijk is om bij normaal functioneren aan de te stellen normen te voldoen.

Conclusies en aanbevelingen

Bij de aanvraag om vergunning of ontheffing reeds toetsen of aan de te stellen normen kan worden voldaan.

Indien nee: kiezen voor alternatief; andere lokatie, ander orkest, andere opzet feest.

Indien ja:

- In vergunningen en/of ontheffingen de uitgangspunten en de maximaal toelaatbare geluidniveau's vastleggen; de doelvoorschriften zonodig ondersteunen met middelvoorschriften om overtreding van de doelvoorschriften zoveel mogelijk te voorkomen.

- Omwonenden van een "evenement" tijdig informeren omtrent de toegestane duur, sluitingstijden e.d. en deze afspraken ook handhaven.
- Zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk kan onmiddellijk worden opgetreden tegen overtreding van de voorschriften in een vergunning of ontheffing. Daarbij moet echter bij bestuursrechtelijke handhaving een afweging van **alle** belangen plaatsvinden. Bij het strafrechtelijk handhaven wordt het optreden door middel van een politiebevel getoets aan 1) of het gezien de omstandigheden naar redelijk inzicht noodzakelijk is, en 2) of het een gepast middel is. Het (niet kunnen) handhaven van de openbare orde kan het onmiddellijk beëindigen van de overtreding door middel van een politiebevel in de weg staan.

Ten behoeve van preventieve handhaving (uitstraling naar toekomstige evenementen) verdient het aanbeveling om afspraken met politie en OM te maken om bij evenementen een lik-op-stuk-beleid te hanteren en daarover naar vergunning- respectievelijk ontheffinghouders duidelijk te zijn. In dat kader kan ook reeds worden aangekondigd dat overtreden van de voorschriften een rol kan spelen bij het afgeven van toekomstige vergunningen en de te geven akoestische ruimte daarbij.